

POSTANOWIENIE

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie **S. S.**

oskarżonego o dokonanie czynu z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 kwietnia 2022 r.,

skargi obrońcy oskarżonego w trybie art. 539a k.p.k.,

na wyrok sądu odwoławczego - Sądu Okręgowego w R.,

z dnia 12 października 2021 r., sygn. akt III Ka (...),

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w R.,

z dnia 23 kwietnia 2021 r., sygn. akt X K (...),

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

2. obciążyć S. S. kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 23 kwietnia 2021 r. (sygn. akt X K (...)) uniewinniono S. S. od zarzutu popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k. Wyrokiem Sądu Okręgowego w R. z dnia 12 października 2021 r. (sygn. akt III Ka (...)) uchylono wyrok Sądu I instancji i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Na powyższe orzeczenie obrońca oskarżonego wniósł skargę w trybie art. 539a k.p.k., zarzucając przedmiotowemu wyrokowi „*naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. in*

fine poprzez uchylenie przez Sąd odwoławczy wyroku Sądu Rejonowego w R. w sytuacji, gdy:

- a) nie występuje potrzeba przeprowadzania na nowo przewodu sądowego,*
- b) Sąd Rejonowy w R. zgromadził kompletny materiał dowodowy, który nie wymaga uzupełnienia przy ponownym rozpatrywaniu sprawy przez Sąd I instancji,*
- c) nie występuje konieczność ponownego przeprowadzania przez Sąd I instancji wszystkich dowodów,*
- d) na gruncie niniejszego postępowania nie został spełniony warunek do uchylenia wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania dotyczący nieprawidłowego przeprowadzenia lub oceny całości dowodów gromadzonych w sprawie,*
- e) w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, Sąd odwoławczy nie wyjaśnił jaką cyt. „lukę dowodową” ma wypełnić Sąd I instancji przy ponownym rozpatrzeniu sprawy,*
- f) Sąd odwoławczy w ogóle nie wziął pod uwagę tego, iż na gruncie niniejszego postępowania występują wątpliwości niemożliwe do wyeliminowania, które zgodnie z zasadą in dubio pro reo stypizowaną w treści art. 5 § 2 k.p.k. winny być uwzględnione na korzyść S. S.,*
- g) Sąd odwoławczy całkowicie pominął okoliczność, iż:*
 - cała procedura związana z pobraniem od oskarżonego S. S. w szpitalu krwi do badań została przeprowadzona w sposób nieprawidłowy,*
 - w toku postępowania pierwszoinstancyjnego nie udało się zweryfikować tego czy krew wysłana w próbkach do badań to krew, która została faktycznie pobrana w dniu 13 kwietnia 2016 r. od S. S., pomimo stosownego wniosku obrońcy (i braku reakcji oskarżyciela na wniosek — brak jakiegokolwiek postanowienia w tym zakresie),*
 - w próbkach krwi oznaczonych jako krew pobrana od ww. oskarżonego nie stwierdzono obecności skrzepu (obie fiołki przekazane do badań zawierały krew z odczynnikami),*
 - w pismach z dnia 26 lipca 2018 r. oraz z dnia 15 maja 2018 r. Instytut Genetyki Sadowej potwierdził, iż otrzymał do badań dwie fiołki oznaczone danymi oskarżonego z odczynnikami,*

- zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia dla zestawów do pobierania próbek krwi (wykorzystanych podczas pobierania krwi od S. S.), prawidłowy pakiet, mogący później służyć jako dowód w sprawie karnej, winien obejmować próbkę bez odczynnika oraz próbkę z odczynnikiem - podczas gdy na gruncie niniejszego postępowania do Instytutu Genetyki Sądowej w B. trafiły dwie próbki krwi z danymi oskarżonego zawierające odczynniki,
- w wyniku zaniedbań ze strony organów postępowania przygotowawczego zaistniały uzasadnione wątpliwości (niemożliwe do usunięcia) co do tego czy pobrane w inkryminowanym dniu próbki krwi rzeczywiście pochodziły od oskarżonego S. S.,
- przeprowadzone przez L. B. (lekarza spisującego protokół pobrania krwi od oskarżonego) obserwacje i wywiad nie dały podstaw do stwierdzenia jakoby S. S. znajdował się w czasie badania pod wpływem alkoholu (miał pewny chód, był zorientowany co do miejsca i czasu, a także nie była od niego wyczuwalna woń alkoholu),
- uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania nie pozwoli na wyeliminowanie powstałych w sprawie wątpliwości, gdyż doszło już do zniszczenia próbek, na podstawie których istniałaby możliwość ustalenia czy próbki krwi przekazane do badań pochodziły od oskarżonego S. S., czy też była to krew innej osoby."

Podnosząc powyższe argumenty obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu.

Prokurator w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga nie jest zasadna

Zgodnie ze stanowiskiem zawartym w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2018 r., I KZP 10/18, które Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela "[m]ożliwość uchylenia wyroku uniewinniającego, umarzającego albo warunkowo umarzającego postępowanie karne i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą ne peius określoną w art. 454 § 1 k.p.k. (art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.) zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd

odwoławczy - w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sama tylko możliwość wydania takiego wyroku w ponownym postępowaniu przed sądem pierwszej instancji jest niewystarczająca dla przyjęcia wystąpienia reguły *ne peius* określonej w art. 454 § 1 k.p.k.". Oznacza to, że sąd odwoławczy zobligowany jest albo uzupełnić postępowanie dowodowe, by upewnić się, że rozstrzygnięcie uniewinniające jest niezasadne, lub wyraźnie uargumentować, iż na podstawie zgromadzonego w sposób prawidłowy materiału dowodowego nie ma możliwości wydania wyroku uniewinniającego.

W sprawie niniejszej w uzasadnieniu wyroku Sądu II instancji wskazał, że na etapie odwoławczym uzupełniono materiał dowodowy w zakresie ustalenia czy pakiet nr (...) mógł być wykorzystywany w dniu zarzucanego czynu. Sąd wskazał, że konkluzywnie ustalono, że pakiety RZ z partii 16 w tamtym momencie nie były jeszcze dostarczone przez producenta, a w użyciu była partia RZ 15. Zatem, zdaniem Sądu ustalenie to ma kapitalne znaczenie dla kierunku rozstrzygnięcia w sprawie, gdyż wątpliwość dotycząca potencjalnego pomylenia pakietów z pobranymi próbkami krwi została na etapie odwoławczym wyjaśniona (na niekorzyść oskarżonego). Sąd wobec tego nie uznał za możliwe wydanie wyroku uniewinniającego, a do skazania z uwagi na reguły *ne peius* dojść nie mogło.

Sąd Najwyższy z uwagi na prawne uwarunkowania rozwiązania konstrukcji skargi na orzeczenie sądu odwoławczego nie jest uprawniony do oceny prawidłowości kontroli odwoławczej, tak jak czyni to na potrzeby kasacji. Może jedynie ocenić, czy Sąd II instancji wyczerpał dostępne mu środki by zweryfikować, czy orzeczenie uniewinniające lub umarzające nie jest zasadne. W sprawie niniejszej Sąd Okręgowy jasno wywiódł, że jego zdaniem argumentacja Sądu I instancji prowadząca do uniewinnienia oskarżonego nie może się ostać. Nie miał zatem innej możliwości jak uchylenie wyroku do ponownego rozpoznania.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

